

NOG WAT MEER OVER DE VERDWENEN BABYLONESTRAAT

door Daniël FARASYN (+)

Deze straat mag wel in 1922 verdwenen zijn om plaats te maken voor de Ecole Moyenne, maar ze is zeker nog niet uit het geheugen van onze oudere medeburgers verdwenen. In het novembern timer van De Plate 1995 schreef de heer R. VANCRAEYNEST een bijdrage over deze straat. Op zijn voordracht in november 1995 herinnerde de heer G. CORNILLIE ons dat de gevel benoorden het Lyceum nog altijd het opschrift "Hof van Belofte" draagt, zoals het noordelijk hoekhuis van de Babylonestraat en de H. Serruyslaan toen heette.

Over de ontstaansgeschiedenis en de naamgeving van deze straat is tot hiertoe weinig zinnigs en historisch gefundeerd gepubliceerd. In zijn boek "Oude Oostendse straten en gebouwen" oppert A.SLEEKs de stelling dat deze straat onmiddellijk na het einde van het beleg van 1601-1604 zou zijn ontstaan en met een beetje fantasie meent hij "dat die naam gekozen werd om aan die straat een bloeiende toekomst te voorspellen", een toekomst zoals Babylon in de vroege oudheid had gekend. De waarheid is echter meer prozaïsch en veel minder rooskleurig.

De straat ontstond pas rond 1790. Het terrein gelegen tussen het klooster van de Witte Nonnen aan de Kazernestraat in het noorden, gebouwd in 1691 en de stadskazerne van de Lijnbaanstraat, eveneens in 1691 opgetrokken in het zuiden langsheen de latere Sint-Josephstraat, bestond uit praktisch onbebouwde gronden, wat hovingen en wat bomen. Deze zone, begrensd door de Korte Peperstraat of Strontstraat in het oosten (nu Aartshertoginnestraat) en de Westmolenstraat (nu H. Serruyslaan) in het westen, noemde men de "Boomkens". Het was één der laagst gelegen gebieden van de oude stad, derhalve zeer vochtig en ongezond en naar het oordeel van het toenmalig 17e eeuwse stadsbestuur, voldoende geschikt om er soldaten te herbergen, die het terrein tussen de kazernen gelegen, deels als militair terrein konden benutten. Enkele jaren ervoor treffen we reeds de term Babino en Babylon in rekeningen aan. In 1655-1656 is er sprake van een "creecksken aan de Babino" en "delven en verdiepen van krekken achter het Babylon (1). Bij een "visite" (van Comm. ROBERTY) op 16 september 1655 wordt de aanleg aangeraden van "een steenen redoute op den dijck voor het Babelon" (2).

Deze redoute werd aanbesteed op 06 december 1655 en lag "in de halve maene ghenampt Babylon" (3). Deze halve maene gaf via een communicatiebrug recht uit op de latere Babylonestraat. Deze halve maene en brug met stenen sortipoorte kregen hun definitieve vorm in 1666 (4), wanneer ook het Florida Bastion, het Bastion van Babilone en de zuidelijke Bastions heraanlegd werden en vaste vorm kregen tot op het einde van de 18^e eeuw (1781). De benaming Babilonestraat spruit dus voort uit het bestaan van deze Halve maen en dit Bastion.

Bij de volkstoeloop (1781-1783) tijdens de Amerikaanse Vrijheidsoorlog kende de stad een tekort aan woongelegenheden en liet toe dat er noodwoningen voor armen werden opgericht tegen de zuidelijke hofmuur van het Wittenonnenklooster. Dit tot groot ongenoegen van de militairen die deze woningen in juli 1783 lieten afbreken. Bouwgronden waren immers genoeg voorhanden tussen de twee stadskazernen. We zien dan ook dat in de Korte Peperstraat (nu Aartshertoginnestraat) en langs de Westmolenstraat (nu H. Serruyslaan) vanaf 1786 huizen worden gebouwd.

Aan de west- en zuidkant van de kazerne bij het Wittenonnenklooster waren er gronden in het bezit van VAN LOOY, SNICK, van de redersfamilie J.N. DE WAELE en van SOLTEE. Pr. VANGUCHT kocht op 15 maart 1790 een "vague" grond van J.N. DE WAELE en was de eerste die langs de noordkant van de Babilonestraat een huis met één verdieping bouwde met een

magazijn achterin, tegen de kazernemuur (1204) , dat hij erbij zette (5), mits een “nieuwe looden goote” te leggen op de stadsmuur zoals zijn burens hadden gedaan (6).

Michiel BALBAERT, een reder die ook twee terreinen had gekocht van J.N. DEWAELE, kreeg op 7 september 1790 de toelating van de stad om een pakhuis te bouwen achteraan zijn erf en “een kleyn ende inutil vensterken van de kazernemuur te stoppen” en deze muur wat te verhogen (7).

Ook in de noordwesthoek werd er gebouwd. J. PRIEM had op 15 maart 1791 erven gekocht van J.N. DE WAELE en verkreeg van de stad op 26 mei 1791 de vergunning zeven huyskens te bouwen, nl. twee in de Westmolenstraat (1013 en 1014) en een huis in de Babilonestraat (1020). Daarenboven mocht hij “jegens de muur van de voorsyde van de stadscaserne vier huyskens oprichten mits de door hem daer op te leggen houten en loode gooten voor altijd t’synen coste te onderhouden”. Deze vier huizekens tegen de kazernemuur (1018, 1018b, 1019 en 1019b) hadden toch een verdieping en een zolder en waren dus zo klein niet.

Een metsers, Ant. H. CABOOTER, kocht ook op 15 maart 1790 van J.N. DEWAELE de noordhoek van de Babilonestraat-Westmolenstraat op en bouwde er (1016) evenals VAN DAELE vóór 1794 (1025).

Op de zuidkant van de Babilonestraat in nr. 1 (1203) kwam het magazijn te staan van DE CLEER op grond door hem op 22 maart 1790 gekocht van de erfgenamen van Catharina SNICK. Links ervan (1204) was een “vague” grond met twee houten “logiën”.

De eigenlijke straatnaam kwam geleidelijk tot stand. In allerlei akten sprak men wel over “publique straete” of “nieuwe dwarsstraete”, maar reeds op 21 januari 1791 trof men de vermelding aan “de nieuw uytgestoken straete nu genaemt de Babilonestraete”. Hiermee kreeg de straat een vaste naam die tot in de jaren 1920 bewaard zou blijven.

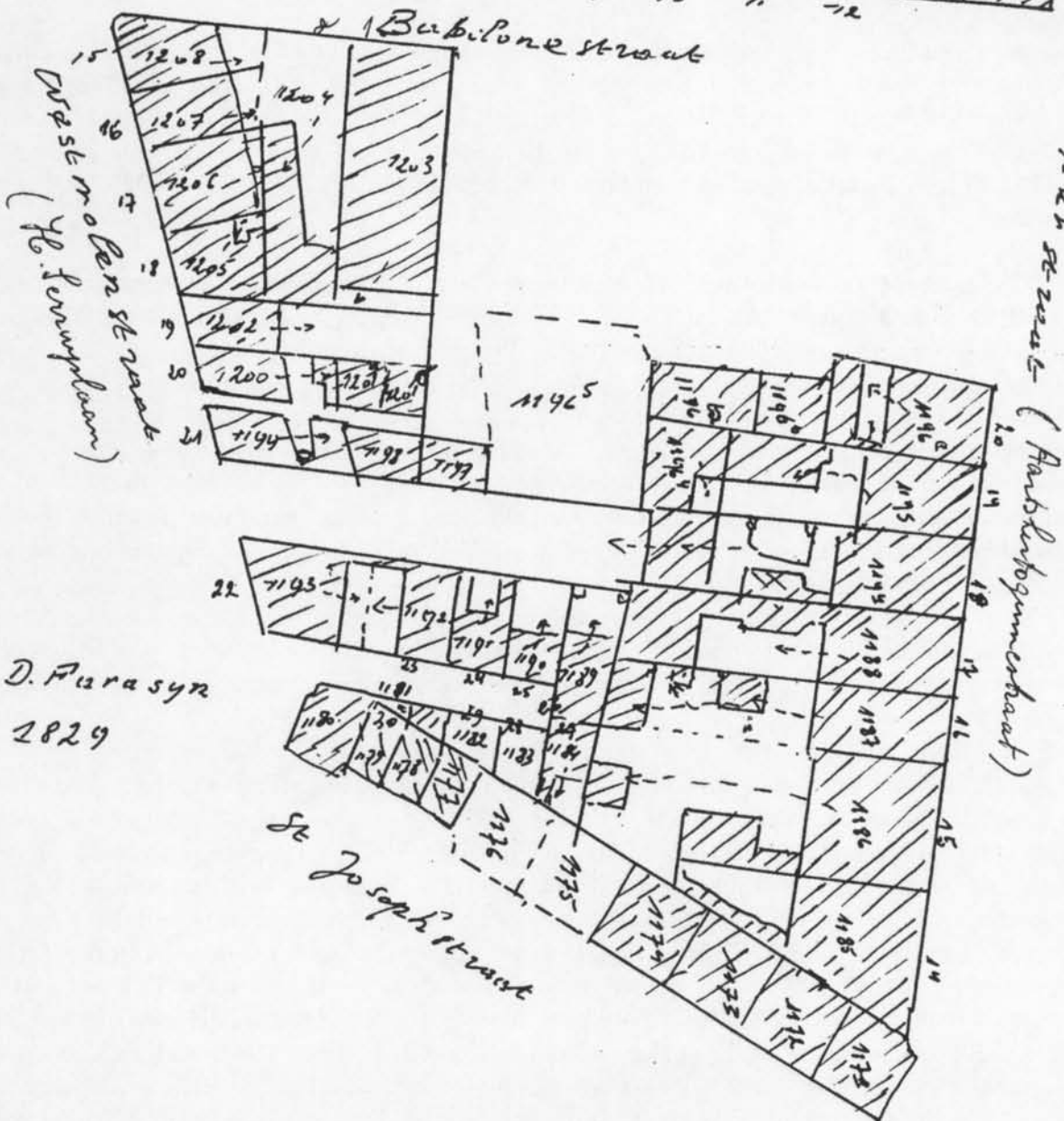
Terwijl op het zuidelijk deel van de Westmolenstraat en de Korte Peperstraat allerlei huizen werden gebouwd en in het zuidelijk deel van de blok zelfs steegjes tot stand kwamen als het “nieuw straatje zonder einde” en de “lange gemak” bleef de Babilonestraat een straat met een eigenaardige vorm. Het westelijk einde en de noordkant waren behuisd op de 1017 en 1021 na, maar de zuidoost kant vertoonde een ruime onbebouwde zone. Protestantenvonden wel een deel van deze grond aangekocht om er een kerk te bouwen, maar deze kerk kwam er nooit te staan.

Naar de volkstelling van 1798 was de noordzijde van de Babilonestaet nog schaars bevolkt. In 1018 woonden Nic. PISON (of BUSSON) afkomstig uit Lotharingen met zijn vrouw Caroline STEIN uit Mannheim met hun 4 kinderen. (Dit huis werd op 11 mei 1801 verkocht aan Bern. VAN WIJNSBERGHE voor 550 g., 41/237 R 131). Het huis ernaast 1018bis was onbewoond.

Het achterhuis 1019 was betrokken door een 71-jarige weduwe DE PUYS. Een tapiissier Clement LESEURE (of LESOURE) betrok 1019 bis. Laurent PELGRIM, een 73-jarige werkmans bewoonde 1023 en de 78-jarige Angeline SEGERS, een werkvrouw, 1024. De 30-jarige weduwnaar bakker Ch. VAN DAELE betrok 1025.

Op de zuidelijke hoek met de Westmolenstraat huisde weduwe Fr. PAQUET, een naaister uit Snaeskerke met haar twee kinderen. In 1807 werd dit huis 1208 verkocht aan een melkboer Jac. BOURGOGNE. Het telde één verdieping, had een hangar en een stal waarin hij 5 melkkoeien en 2 jaarlingen hield.

Op het einde van de Franse periode, 1814, was de bevolking op de noordkant van de Babilonestraat reeds aangegroeid tot 80 “zielen”, verspreid over 22 gezinnen met 18 kinderen onder de 12 jaar. Op twee uitzonderingen na, woonden ze allen in huisjes die ze huurden.

D. Pirasyn
1829

Weduwe Bern. VAN WIJNSBERGHE betrok 1018. Om haar bestaansmiddelen te verhogen,verhuurde zij een deel van haar huis aan het gezin van weduwe PEPERS en haar drie kinderen en aan twee alleenstaande werklieden. BROEDERS J. bezat 1024 en verhuurde dit deels aan de familie Fr. HOOYVAERE.

Alle ingezetenen, op Fr. MOLLET na, een scheepskapitein in 1027, behoorden tot de arbeidersklasse, die het zeker niet te breed hadden. Toch kon deze straat gerekend worden bij de "nette" straten, zeker in vergelijking met de aanpalende Westmolenstraat, waarin dranksljeters of herbergiers in vier huizen zomaar acht animeermeisjes of "filles de joie" logeerden.

Het plein werd begin van de 19e eeuw gebruikt als koolmarkt. Op de kaarten van DEBROCK van 1831 en 1839 staat het nog aangeduid als "marché aux charbons".

Ongeplaveid bleef het geheel een doorgang tussen de vesten en de Korte Peperstraat, waar het op de grote moestuin van Fr. FLANDRIN uit Brugge uitkeek, uitgebaat door Leonard DEVOS.

Geleidelijk aan groeide het aantal bewoners en bereikte na de telling van 1826 reeds het cijfer van 166. Vooral de huisjes tegenaan de kazernemuur waren druk bezet. In 1018a woonde Jac. CLAEYS met dertien mensen. In 1018b Pr. VINCKE ook met 13. In 1019a Jos BERTEN met 27 en in 1019b Jan JOSSE met 18. In het huis 1023 Fr. DE BOYSER met 23 bewoners. Bij melkboer Bened. LINGNETTE 1024 telde men 14 inwoners. Bij kuiper Karel VANDAELE 1025, trof men 20 inwoners.

Op 7 december 1840 legde men de eerste steen van de gevangenis. Burgemeester J. VAN ISEGHEM, vader en zoon VAN HERCKE, beiden architecten en schepen DE KNUYDT waren op die plechtigheid aanwezig. Het massieve rechthoekige gebouw met hoge ringmuur vulde een groot deel van de vroegere lege Koolmarkt op en werd in 1841 in gebruik genomen.

Door het steeds aangroeiende succes dat Oostende als badstad en zomerse residentie van de koninklijke familie kende, door het stijgend aantal inwoners – in 1842 13.485, in 1866 16.726 – werd het tekort aan woningen nijpend. Van alle kanten ging men over tot nieuwbouw op versnipperde percelen. Ook het zuidwestelijk stadsgedeelte kende een dergelijke evolutie en werd meer en meer een arbeiderswijk.

In 1829 begon men met het opmaken van de kadastrale plannen van de stad. Wij willen hier de namen van de eigenaars en van de eventuele bewoners van de huizen van de Babilonestraat opgeven.

Het hoekhuis 1016 was eigendom van en bewoond door een sloopstimmerman Fr. CABOOTER. Het huis 1018 hoorde toe aan B. VAN WIJNSBERGHE en kinderen, werklieden, die er woonden. 1018b was eigendom van de zusters Marie en Francisca PIETERS, winkeliersters en bezet door diverse gezinnen. 1019a, 1019b en 1020 waren in het bezit van weduwe Const. VALCKE, keersgieter en betrokken door verscheidene gezinnen. 1022 en 1023 waren in handen van weduwe en kinders van Balthasar VAN DER HEYDE en respectievelijk bewoond door Brigitte VERBEKE en anderen en door Pr. DE BOYSERE en anderen. Melkboer Bened. LINGNETTE bezat 1024 en woonde er. Kuiper Karel VANDAELE bewoont zijn eigendom 1025. Het pakhuis 1026 van Michel BALBAERT en kinderen uit Brugge was verhuurd aan SOENEN. Het hoekhuis van de Korte Peperstraat, eigendom van Ls DECREUS was bezet door Leonard DE CLERCK en anderen. Op de zuidkant van de straat stond 1203 het pakhuis van weduwe K. DECLEIR en op 1204 het pakhuis van bakker Guill. LEFEVERE. Het zuidelijk hoekhuis 1208 hoorde toe aan bakker J. DEWITTE die het verhuurde aan anderen.

Merkwaardig is het dat bij de Babilonestraat ook berekend worden de huizen gelegen aan de zuidwesthoek van de Koolmarkt, nl. 1197, 1198, 1201, 1201b van weduwe Fr. DHONDT en weduwe Livina D'HIET en waren bewoond door weduwe CAPERON, weduwe VELDERT, weduwe MICHIELS en Martin RAMS.

De 1196a, 1196b en 1196c in het zuidoosten van de Koolmarkt hoorden echter bij de Korte Peperstraat 20 en waren eigendom van een winkelier Fr. VAN DEN BUSSCHE en van weduwe Fr. DHONDT en weduwe Livina D'HIET.

De eerste herpachtingen en nieuwbouw grepen plaats langsheen de Korte Peperstraat. In 1840 werd het huisnummer 20 of 1196c in vier kleine huisjes verdeeld. In 1844 ging men over tot wijzigingen van de blokken 1027, 1028, 1029 en in de Babilonestraat 1026. In 1848 wordt de Korte Peperstraat 18 of 1194 aangepakt en met nieuwe woonhuizen bezet tot aan de Westmolenstraat. Hierin werden in 1855 nog 4 huisjes heringericht. In het blok 1204 op de zuidkant van de Babilonestraat naast het gevang werd in 1850 het magazijn van Jn. DEBERT, uurwerkmaker, vervangen door een steeg met 6 huisjes met 15 m² tot 28 m² oppervlakte. Deze kregen als huisnummers Babilonestraat 18 tot 23 (8). Hierin werd in 1859 een leerlooierij van Joachim BONNEL ingewerkt. Deze steeg werd opgedoekt in 1869 en FEYS bouwde er een houten magazijn van 2 verdiepingen.

Ondanks alle maatregelen genomen door het "Comité de salubrité publique" opgericht op 13 januari 1849, zoals het witkalken, teren van muren, het ontsmetten van riolen, van privatieven enz., sloeg de choleraepidemie tot driemaal toe te Oostende en bracht angst en rouw in 1849-1855. Geleidelijk aan besepte men dat de overbevolking in armere wijken en de ellendige huisvesting die men er aantrof de hoofdoorzaken waren van de omvang van die epidemieën genomen hadden. In 1855 bracht men, tot schrik van deze wijk, alle besmette soldaten over naar de infirmerie militaire aan de noordrand van de Babilonestraat. Hier stierven toen 60 militairen aan cholera. In 1866 werd de zuidwestelijke wijk enigszins gespaard, maar in de stegen van de Werfstraat telde men toch 13 doden.

Rioleringswerken werden in 1854-57 uitgevoerd en een artisanale waterput in 1858 gegraven. In 1863 werd een eerste waterpomp in de Babilonestraat geplaatst tegen de muur van de gevangenis. Het geleverde water was echter niet drinkbaar. Een tweede pomp kwam er eerst op de hoek van de Babilonestraat en Aarthertoginnestraat in 1905 en bracht wat beter water aan, afkomstig uit de Brugse vaart. Uit voorzichtigheid bezat ieder ± welstellend gezin een aarden waterfilter om over enigszins drinkbaar water te beschikken.

De bouw van de gevangenis en de huizenversnippering errond, had tot gevolg dat er in feite twee Babilonstraten tot stand kwamen: één benoorden en één bezuiden het prison. Deze laatste met een westwaartse vertakking erbij die op de Westmolenstraat uitgaf tussen de kadastrumnummers 1200 en 1199.

Bij het invoeren van de nieuwe huisnummering van de wijk besliste de Gemeenteraad van 28 januari 1867, de zuidelijke Babilonestraat een nieuwe naam te geven. Dit werd van dan af aan de Gevangstraat (9).

Naar de volkstelling van 1866 telde men in de Babilonestraat nu 14 huizen, 48 gezinnen en 162 mensen. Hier waren ook nog 2 stegen, impasse A en B met respectievelijk 3 huizen, 4 gezinnen en 10 mensen en 2 huizen met 1 gezin en 4 mensen.

In de zuidelijke Babilonestraat of Rue de la Prison waren er 16 huizen met 21 gezinnen en 101 bewoners.

In het totaal van de Babilonestraten vond men dus 35 huizen met 53 gezinnen en 287 bewoners. In de Westmolenstraat telde men 67 huizen met 756 inwoners en in de 3 stegen hier nog 20 huizen met 96 bewoners. Hiermede bereikte deze Oostende zuidwesthoek een bevolkingsdichtheid en een even benarde woon- en leefsituatie als het Visserskwartier en het Hazegras (10).

1866 was ook het jaar waarin men het slopen van de stadswallen aanvatte die de stad uit de wurgende greep van de vestingen zou bevrijden. Dit verhoogde de plaatselijke werkgelegenheid, maar bracht geen verbetering in de huisvesting van armere bevolkingsklassen aan. Veel nieuwe arbeiders kwamen met hun gezin een onderkomen zoeken in de stad, in reeds overvolle huizen en kamers. "Embellissement" en "assainissement de la ville" waren de slagwoorden die naar het einde van de eeuw toe, steeds meer in de lokale pers voorkwamen. Voor onze wijk speciaal dacht men eraan de Westmolenstraat-Werfstraat aanzienlijk te verbreden tot een heuse laan, bezet met een reeks fonkelnieuwe villa's, het Leopoldpark op zijn noordwestflank wat uit te breiden, de sinds lang vervloekte "infirmerie militaire" af te breken en de omringende straten te verbreden. Dit zou bijdragen tot de "salubrité publique, car ce quartier comprend de nombreuses impasses des plus malpropres" (11).

Van deze veranderende situatie maakte de stad gebruik om in 1880-81 op de koer tegen de westgevel van het gevang een stelplaats te bouwen om er 2 stoombrandspuiten te bergen. Jos. CORNELIS voerde dit werk uit voor 6.195 fr. Op 24 mei 1884 kocht de stad het ruime magazijn 1203 van Ch. FEYS op om de pompierkazerne uit te breiden. Op het gelijkvloers werd een stelplaats voor de stoombrandspuiten ingewerkt en een stal voor de paarden. De eerste verdieping werd als magazijn en werkplaats ingericht en de bovenverdieping als slaapzaal voor de pompiers gebruikt.

Aan het oostelijk uiteinde van de Babilonestraat keek men uit op twee stegen tussen de Aartshertoginnestraat en de Christinastraat genesteld op de oude moestuinen van Flanderin. Bij de bouw van het klooster, de tuin en de kerk van de Paters Dominikanen in 1882-83 werd dit stegencomplex opgedoekt en konden alweer een 60-tal armen op zoek gaan naar een nieuw, bijna onvindbaar onderkomen in de stad.

Dit was de eerste sanering in de buurt. In 1896 werden de plannen van aanleg voor "sanering" van de wijk steeds duidelijker. Verbreding van de Witte Nonnenstraat, van de H. Serruyslaan, van de Aartshertoginnestraat, maar ook de doortrekking van de Ooststraat naar het Leopoldpark met het oog op het optrekken van het nieuw postgebouw. Vooral dit laatste wekte een toenemende ongerustheid over het verdere voortbestaan van de Babilonestraat.

Volgens de annuaires van STRACKÉ van 1897 en 1909 was deze straat toen bewoond door een gemene populatie van arbeiders en ambachtslieden. Typisch was het dat de zuidkant een blinde bakstenen muur vertoonde van de pompierkazerne, waarin A. DORCHAIN met zijn gezin woonde. Men telde er slechts 2 huizen. Het ene (nr. 4) herbergde P. DEHAEMERS, dagloner, J. DEGRYSE, plafoneerder, Em. VAN ACKER EN A. HAEGHEMAN, een visser. (In 1909 woonde hier een werkman Aug. SANDERS). In het andere (nr. 6) was de winkel van slager Arm. SEYS. Hier woonde scheepstimmerman Michel BORREY. (In 1909 was daar een winkel van H. SCHREUDER).

De noordkant van de straat was bezet door een rij aaneensluitende huizen met één verdieping, met achteraan pakhuizen en via een "garre" nog achterhuizen. Twee huizen waren hoger opgetrokken, nl. het hoekhuis "Het Hof van Belofte" van P. DESCHACHT in 1909 (bron STRACKÉ), uitgbaat door weduwe DECHAENE en het twee verdiepingen tellende huis van de borstelfabriek van weduwe HOULEY.

Van oost naar west had men in nr. 1 H. VELTER, een pompier. (In 1909 Renilde DEWULF). In nr. 3 woonden de rentenier J. DE ROO, C. DERAET een typograaf en F. VERMEIRE een metser. (In 1909 was dit huis betrokken door 2 metsers Gust BORGERS en F. VERMEIRE). Het nr. 5 was betrokken door het eerder stille, afstandige echtpaar Jules VAN CUYCK. (In 1909 woonden er H. HENDRIX, politieagent en Leopold VAN CRAEYNEST). Het nr. 7 was het huis en de werkplaats van Richard SCHEPENS die er woonde met zijn vrouw Victorine VANDENDRINCK, hun zonen Jules, Kamiel, Gustaaf, Maurice en hun dochters Margriet, Rachel en Bertha.

In het nr. 9 huisden kolenhandelaar H. DE KEYSER; 3 vissersfamilies: F. DE CRAECKE, A. JANSOONE en FLORENS en 3 werkmansgezinnen: Cyrille DE HAEZE, Ch. BOUDENGEN en P. SINNAVE. (In 1909 woonde hier een zeilmaker Eduard MEYER, die naar het zeggen van burens een "vuile café" openhield, met een lawaaierig orgel, zeer tot ongenoegen van omwonenden). In het nr. 11 was de Volksbank of Vlaamse Bank gevestigd. (Hierin woonde ook in 1909 Ch. MAERTENS, een stadsbediende). Nr. 13 was de woning van Ch. DECEUNINCK "fabricant de chaises" (in de volkstaal stoeltjesvlechter). In nr. 15 lag de grote borstelfabriek van weduwe HOULEY. Hiernaast in nr. 17 woonden de gebroeders BOOMERS; werkmansmid BRISSINCK. In nr. 19 Alph. CALLEBAUT, weduwe MOLLEYN, machinist Ern. STEENBRUGGHE en werkmannen J. VAN LEUVEN en Ch. MYERS. Tenslotte in nr. 21 politiebrigadier E. WIL LECOMME. (In 1909 zijn weduwe en zoon Isidore, een ebenist), ook P. BOUCKENAERE, tonnenmaker en Hipp. DECLERCQ, marmerbewerker.

In de vroegere Babilonestraat, nu Gevangstraat, bezuiden het gevang trof men nog in 1897 14 kleine huisjes aan betrokken door werklieden, dagloners en zeelieden, zoals BOURGEOIS Pierre, LOY A., DECUYPER L., weduwe ALLEMEERSCH, GOGGELS Oscar, VLAMINCK Julius, BROUCKAERT Edm., MAES L., LEYNE M., PAVY Leop., DEBOYSER H., MAES Aug., VERMEIRE J., DEBUF Jos, VIGNE P., DEPREZ P., VIGNE Pierre. In deze straat-steeg trof men ook 2 kleine kruidenierswinkels aan, nl. in nr. 5 van Ed. GOORENS en in nr. 14 van Marie VANDECASTEELE, waarbij ook visser Leopold BURKE en de gepensioneerde Michel SCHUYSMANS woonden.

Zo lang bleven die straat en huisjes niet bestaan. Een reeks huizen van de H. Serruyslaan waren gesloopt en vervangen door riant villa's. Eigenaars en bewoners van deze villa's namen het niet dat zij achteraan uitkeken op een nauwe, enigszins slordige, vuile, lawaaierige steeg. Van dit protest maakte de stad gebruik om de Gevangstraat en 16 aanpalende percelen en huisjes te verkopen aan Alf. SYMON, een groothandelaar in marmer en hardsteen. Deze liet het geheel slopen en bouwde er een groot atelier voor steenbewerking. De Gevangstraat werd officieel afgeschaft bij Koninklijk Besluit van 19 september 1898 (12). Aldus bleef van de gehele zuidwestelijke wijk slechts een steeg bestaan "het hol van Fluthol" met zijn 9 huisjes en een 50-tal bewoners en met op de hoek van de Jozef II straat het café "Bloemendael" van LINGIER, café berucht om zijn zondagsvechtpartijen alsook het befaamde "Poortje van Hoerah" op de oostkant van de "Archiduchessestraat" (13).

Deze onteigeningen hadden voor gevolg dat men in 1906 vaststelde dat er gebouwen waren in de Babilonestraat waarin 10 à 12 gezinnen huisden, waar er voorheen slechts 3 à 4 gezinnen woonden (14).

Alras bleek het dat de brandweer in de pompierkazerne te eng was behuisd. Het stadsbestuur bleef bij zijn project om een ruimere en modernere kazerne te bouwen aan de H. Serruyslaan. Daarom besloot de stad 5 gebouwen van de H. Serruyslaan en bezuiden de Babilonestraat gelegen, aan te kopen om te slopen voor de uitbreiding van de pompierkazerne, wat bij K.B. van 3 mei 1899 werd toegestaan (15). Het betrof percelen 1204, 1208, tabakswinkel van H. SCHREUDER, 1207, café van Ph. LACKBEEN, 1206 café van Flor. CAZAUX en café van Jn VAN ISEGHEM die nog in 1909 bewoond waren.

De plannen, bestek en lastenkohier voor de bouw van de nieuwe kazerne kwamen wel in het voorjaar 1903 klaar, maar in oktober 1903 achtte de stad het geraadzaam dit bouwproject enige tijd te laten rusten wegens de hoge bouwkosten, de talrijke bouwwerken die de stad nog te betalen had en de groeiende interesse voor de inplanting van de nieuwe pompierkazerne in het westerkwartier.

Het jaar 1910 was een keerpunt in de geschiedenis van de Babilonestraat. De stad gaf er de voorkeur aan om op de gronden van de gevangenis, van de pompierkazerne en van de huisjes van de Babilonestraat nu een stedelijke betalende meisjesschool op te richten, zoals HELIN het in vroegere jaren reeds had voorgesteld.

Op 22 februari 1910 werd een nieuw plan van aanleg goedgekeurd waarbij beslist werd alle huizen van de Babilonestraat te onteigenen en de straat zelf op te sloppen in de nieuwbouw van de "Ecole Moyenne", het latere Koninklijk Lyceum.

Door oorlogsomstandigheden duurde het nog tot 1921-1922 eer de Middelbare Meisjesschool door aannemer SMIS-DAMMAN opgetrokken werd. Alzo verdween de Babilonestraat uit het stadsbeeld en geleidelijk ook uit de herinnering.

-
- (1) A.R.A. Ch Co 28 804, 64
  - (2) A.R.A C der Fin. Re 361, 101
  - (3) A.R.A Ch Co 26805, 33¹
  - (4) A.R.A. Ch Co 26810, 34^v, 42², 49^v
  - (5) R.A.B. V.C. 41/247, 209
  - (6) R.A.B Vrije 17.158, 21^v, 22^a, 27.02.1794
  - (7) R.A.B.Vrije 17.157, 94^v, 15^t
  - (8) Prov. Kad. 1850/18
  - (9) Bull. Comm. 1867
  - (10) Rapp. Adm. 1866
  - (11) Rapp. Adm. 1892
  - (12) E.O. 28 april 1898.
  - (13) E.O. 9 mei 1899 nr. 53, p. 3 (c) en 5 september 1900.
  - (14) Rapp. Admin. (onleesbaar)
  - (15) E.O. 4 februari 1899 en 7 maart 1899.

In de Echo d'Ostende van 9 mei 1899 stond volgende tekst, bezorgd door dhr. Emile SMISSAERT: "Rixe dans une salle de danse. "Bloemendael" n'est réellement plus Bloemendael; pas un dimanche ne se passe sans qu'une rixe éclate dans cette salle de danse, située au coin de la rue St Joseph et de la rue du Carénage. Dimanche soir encore le nommé A. VAN HOUTTE, aidé de plusieurs camarades s'est mis à briser les carreaux; bientôt il s'en suivit une rixe en règle entre les consommateurs".

Bibliografie:

- Daniël FARASYN: "Merkwaardige gebouwen te Oostende. Van gevang tot Koninklijk Lyceum, De Plate, VI, jg. 1977, nr. 9, p. 11-13.
- Raymond VANCRAEYNEST: "De Babilonestraat". De Plate, XXIV, jg. 1995, nr. 11, p. 296.

Nawoord door mevrouw G. FARASYN-SCHEPENS.

Ik wens hier een woord van dank te richten tot de heer Emile SMISSAERT voor zijn aanmoediging en professionele hulp bij het ontwarren van de soms onleesbare tekst die Daniël nagelaten heeft. Het was een zeer moeilijke klus die veel volharding vergde.

Jammer dat niet meer kaarten voorhanden zijn, waardoor de tekst soms moeilijk te volgen is. De kaart van 1829, door Daniël zelf opgemaakt, kan gebruikt worden als richtlijn om latere toestanden te kunnen volgen.

OOSTENDE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG (60)

door Aimé SMISSAERT (+)

De Duitsers zijn er wederom op...kluiten uit! Enkel twee staaltjes voor vandaag:

Mevrouw Aimé BEERBLOCK, wonende Koninklijkestraat 55, kreeg heden het bezoek van een matroos, die haar bevoel onmiddellijk naar de Kommandantur te komen. Alhoewel van niets wetend, ging zij er naartoe en ontmoette den heer politiekommissaris TANGHE, wien zij vroeg eenige oogenblikken te willen wachten.

In de Kommandantur vroeg men haar waarom zij verklaard had een onderofficier te zien ontbreken, in eene villa der Koninklijkestraat. Mevrouw BEERBLOCK, volkomen bewust van haar onschuld in die zaak, inkende. Daarop vroeg men haar inlichtingen over haren geldelijken toestand: "Heer kommissaris TANGHE, hier dichtbij wachtend, kan u daarover inlichten", was het antwoord. Heer TANGHE werd bijgeroepen en verklaarde dat Mevr. BEERBLOCK leven moest met de opbrengst van het seizoen. "'t Is goed, zei de Duitse bevelhebber, aangezien gij niet zeer bemiddeld zijt, moet ge maar 15 mark betalen, anders ware 't 500 mark!". En "bon gré, mal gré" mocht Mevr. BEERBLOCK 15 mark afspinnen...

Eenige dagen geleden woonde een Duitse officier, in gezelschap van twee jonge meisjes onzer stad, eene vertooning bij in den "Royal Cinema", Weststraat. Terwijl de zaal in de duisternis was gehuld, veroorloofde de officier zich zekere bewegingen: de uitbater van den Cinema diende daarover eene aanklacht in bij den heer onderkommissaris PAUWELS. Proces-verbaal werd opgemaakt en het stuk ondertekend door den h. Hoofdkommissaris DANNEEL. De Kommandantur stelde een onderzoek in, dat tot geen uitslag leidde. De heer DANNEEL, naar de Kommandantur geroepen, kreeg 300 mark boet omdat hij het proces wekwestie had geteekend!!...

Eergisteren werd Mevrouw Arthur FONTAINE, wier echtgenoot, klerk bij een onzer belangrijkste rederijen; uitlandig is, voor de Kommandantur gedaagd, onder betichting het reglement op de duiven te hebben overtreden. Zij werd veroordeeld tot 17 mark boet en daar zij verklaarde die som niet te bezitten, werd zij veroordeeld tot 4 dagen gevang. Zij had goed te zeggen dat zij verscheidene kleine kinderen had, de Duitser bleef doof voor alle smeekingen; de arme vrouw zit diensvolgens, sedert eergisteren in 't gevang en wordt slechts Maandag losgelaten.

M. Camiel PIESSEN, die verleden Zaterdag aangehouden werd, is heden losgelaten.

Zondag 11^e April 1915

HONDERD NEGENENZEVENTIGSTE DAG DER BEZETTING